ԱԽԵՑԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆ ՅՇ

ՅԻԼՄԻՅԷ, ՊԷՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԻ ՏՈՒՀ ՂԱԶԷԹԱ ՏՂՐ

ՃԻԼՏ 34. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒԼԻՍ 11, 1891. Ն՝ 28

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԷ

	Սահիճ
Զօպանըննա եարաըմ էյլէ	217
Ատէմլէր նէ՞ իլէ թէնվիր Օլունուրլար	217
Պիր կիւն Անլայաճաղըմ	217
Մա՛լումաթ ը Տինէյէ վէ Մա՛նէվիյէ	218
Սօֆրա Պաշընտա Սունուլան Պիր Տու՛ա	218
Քէօմիւր Ալ	219
Միւսքիրաթ 'Ալէյհինէ Գուվվէթլի Պիր Շէհատէթ	219
Ջէվալ Զաղը	220
Վախիմ Հավանըն Էսրարը	220
Մուհարբէրաթ —	
Թա՛լիմ ի Ախլագ	220
Մու՛ամէլաթ ը Հարպիյէտե Հուսուլէ Կէլէն Խալահաթ	221
Քիւրթիսթանատա Ինճիլին Վա՛զը Իչիւն Ի՛անէլէր	222
Շու՛ուռնաթ ը Սէյասիյէ	223
Ագճէլէրին Ֆէյ՛ազէթը	224

ԱԽԵՏԱՒԵՐ. Հէր հաֆթա Ճում՛ա իրթեսի կիւնիւ ճեշը օլուռուր։

Մէմալիք ի Շահանէ վէ տիյար ը հաճեպիյէ իչիւն սեճելիյի պէր վէճճի ի փեշին $4\frac{1}{2}$, վէ պըը պայըը $\frac{3}{4}$ Մէճիտիյէ, վէ պիր ճիւսխսի 30 փարա օլուպ, փօսթա իւճրէքի բաթաճըմզա 'ա՛իտ տիր։

Ղազէթայա տէրճ իչիւն բաճրիրաք վէ ապօնէ եազըլմագ, վէ փօսթայա 'ա՛իտ մէվատտ իչիւն մէքթուպ վէ ագչէ իսթանպօլտա Ամէրիգան խանընտա Մր. Հ. Ս. Պարընըմ իսմինէ կէօնտէրիլմէլի տիր։

Ամերիգան Միսիոներլերի Շիրքէթի Թարաֆընտան,
ՅԱՀԻՈ Ի ԻՍԹԻՏԱՂ, Ճ. Ֆ. ԿՐԻՆ
ՄԻՒ՛ԵԼԼԻԳ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ԶՕՊԱՆԸՆՆԱ ԵԱՐՏԸՄ ԷՅԼԷ

*Լկէը քիլիսէնին Թէրադդի էթմէսինի խաթէը իսէն, չօպանընը մէհ ու սէնա էահիպ անըն Թէ՛սիրինին գըրըլըմասընը իչիւն սա՛յ ու ղայրէթ էյլէ։ Լէ եէվմ չօդ քիլիսէլերին էյի պիր հալահ պուլունմասընընն սեպեպի չօպանըն մաղհար ը հիւրմէթ օլմասընը ոըը։ Պու կիպի քիլիսէլերին ա՛ղալարը չօպանըն մէղիյէթ ու ֆազիլէթլէրինի մէհ ու սէնա, վէ անըն հնասընճա գուսուրըլմըրընը մուհապպէթլէ սէթը էթմէք իմթէմէղլէր։ Քէնտինէ եարաըմ էահէն օլմասըդճա հիչ պիր ղէղաղուղ մադսատինտե միյէսսէր օլմազ։ Չօպանըն Չալըշմասընըն Թարղը մու՛ահէղէ վէ մէրամ ու մադսատի Թադպիհ օլունուր իսէ, մուհաքէմէ վէ միլաա՛սընա չիպհէ էահիրը վէ մու՛ալիմլէրի անա դավլէն վէ ֆի՛լիէն եարաըմ էթմէզլէր իսէ, չիւպհէսիզ չօպան իչինտե միւյէսսէր օլմասընը օլմադըղը կիպի ճիւմլէսի նաղարընտա սէվկիւլիւ օլան բուհանի իչ տաֆի զարար չէքէճէք տիր։ Պէօյլէճէ քիլիսե ա՛ղալարը չօպանընա եարաըմ էթմէլի տիրլեր, եօղսա քիլիսէ կէրի կէրի կիթմէքտե պուլունաճաղ ոըը։ Ճէմա՛աթ վա՛իղ հաղդընտա էյի տիւչիւնիւը, լաղըմ օլոըղը վաղթ անը մէհ էյլեր վէ անըն իլէ պիրլիքտե իչլեր իսէ, վա՛իղ հայրէթէնկիզ իչլեր իճրասընտա պուլունուր վէ միյէսսէր օլուր։ Ֆագաթ պիլ՛աքս լաղըմ կէլէն մու՛ալլիմէթտէն մահրում գալըը իսէ, ՛այնի աաէմ իչինտէ ասլա միյէսսէր օլմազ։ Չօպանընա տա՛իմա վէ մուհասպէթլէ եարաըմ էթմէքլէ հէմ սիղէ վէ հէմ անա ֆա՛իէյլ մուճիպ օլուրսընըզ։ Հէր չէյտէն էվվէլ, Քրիստոսըն խաթրը իչիւն չօպանընա եարաըմ էթմէլիսինիզ։

ԱՏԷՄԼԷՐ ՆԷ՞ ԻԼԷ ԹԷՆՎԻՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐԼԱՐ

Մէտէնիյէթ իլէ թա՛լիմ ու Թէրպիյէնին պէն ի աաէմին իմթիյաճընը տօղտուրմադա քաֆի օլոըղընը, վէ Քիթապ ը Մուգադդէս իլէ Խրիսթիյանլըղըն ֆէնաստա վարմըշ ինսան ճինսի իչիւն լաղըմ օլմասըղընը իտա՛ա էտէն քիմսէյէր պուլունուր։ Ֆագաթ աաէմ Քէլամ Ուլլահ օլմազսըղըն նա՛սըլ Թէրպիյէ վէ Թէնվիր օլունտա պիլիր։ Հիչ պիր քիմսէ տինսիզլիքլէ Թէրպիյէ վէ Թէնվիր օլունմամըշ վէ օլունտամազ։ Գատիմ միլլէթլէր Թէրպիյէ օլունմադըա վասֆը նա գապիլ պարպարլըգլարը, ղուրմ ու ղադըլարը, ֆըզդ ու ֆէնասըլարը վէ փուԹփէրէսթիլքլերի իւղերինէ պիր ինճէ սիւլվէնտ չէքիլիր իտիյսէ սէ, էսասէն իսլահ օլունմադըղար իտի։ Վաղա՛տա պէմանէմիզտէ վահչիյէր Թէնվիր վէ Թէճատտա օլունմըշլար իսէ սէ, տինսիզ ֆէլէսօֆլարըն սա՛յ ու ղայրէթլէ օլունմամըշլար տըր։ Նէ՞րէտէ տինսիզլեր նէնի էահիպլիքտէ հուսուսէ կէթիրիպ վահչիյէրի Թէնվիր էթմիշլեր տիր։ Տիւնիա պու պապատե պիզե պիր միսալ կէօսթէրէ պիլի՞ր մի։ Պունըն անճագ վէ անճագ Քիթապ ը Մուգադդասէյին հազիգաթընա ինանան միւ՛մինլեր եահմըշլար տըր։

Մէչհուր միսիոներ Ճէյմս Զամըրս Լօնտրա միսիոներ չիրքէթինին մէճլիսի հուզուրընտա պու պապատե պէր վէճհ ի պիյր իտարէ ի լիսան էյլէմիշ տիր. «Եիրմի պիր սէնիէտէն պէրու վուԹփէրէսթլէր արասընտա չալըշմադտա օլարաղմանըն, նըսֆէն վէ քեամիլէն Թէնվիր օլունմըշլարը կէօրմիւշ, Խրիսթիյանլըղըն մու՛ալլիմլէրի օլմադըղընը սալի մէտէնիյէթլէ Թէնվիր էտիմիշ օլա։ Ճէնուպի տէնիզլէրտէ հէր նէրէտէ ճիւ՛ի մէտէնիյէթ 'ալամէթի կէօրիւրսէն, Ինճիլին սէմէրէսի տիր։ Կինէ ի ճէտիտ աաասընտա հէր նէրէտէ միւսաֆիրփէրվէրլէր պիր քիմսէ պուլունուր իսէ, պիլմիշ օլուն քի օրատա Քրիստոսըն Ինճիլի վա՛ղ օլունմըշ տըր։ Շէյթանըն գա՛ալարը անճագ խաչըն վա՛իղլերի Թարաֆընտան զապթ օլունտա պիլիր։»

Պու փուԹփէրէսթլերի խէյտաա դլաղուզլայան դուվվէթ Ուլլահ եալընըզ Ինճիլ օլմուշ տըր։ Ինճիլ աաէմլերի պու միւնասաապ ֆէնասընըն զուլմէթինատէն մէտէնիյէթին նուրընտա վէ մուվաֆֆաղիյէթէ Թէրքի՛ էտէն գուվվէթ օլուպ, էպէահ հայաթըն իւմիտլէ զալըլերինի մէսրուր զըլար։

ՊԻՐ ԿԻԻՆ ԱՆԼԱՅԱՃԱՂԸՄ

Տօսթում, Ալլահըն սէնինլէ օլան Թավը ու հարէքէթի սանա քիւլլիյէն սըֆըր կիպի մի կէլիր։ Ճէհաբէթլէն, Բապպա մունԹազըր օլ վէ 0 սէնին գալպինի գուվվէթլէնտիրէճէք տիր։ Շիմտի հէր չէյ սանա գարանլըգ կէօրիւնէ պիլիր իսէ սէ, «էյրի տօղրուլաճագ, վէ սարփ եէրլեր տիւզէլէճէք տիր,» տէյիւ օլան վա՛տըն էթմամ օլունաճաղը կիւնլեր կէլմէք իւզրէ տիր։ Օլ ղէման մէ՛յուսիյէթին՝ Թէմէթթիւ՛ էթմէյէ չալըշտըղըն մէսէբէբէթտէն էվվա օլտըղընը սէն տախի իգրար էահճէքսին։ Սէմավի փէտէրին սեպեպսիզ եէրտէ սէնին տու՛անա ճէվապ վէրմէմիչ վէ սէնին մէրամլարընը պօչա չըգարմըշ տէյիւ տիր։

Հէր չէյէ գաաիր պիր փէտէրին հիմայէսի Թահթընտա օլմադ էնինիյէթինէ մալի՛ք միսին։ Տիւնքի հալինի պիլտիյի միսիլիւ եա-

բընքինի տախի պիլէն, վէ պինապէրին սէ-նին հագգընաա հանկի չէյին միւֆիա վէ հանկի չէյին մուզիրը օլորզընը սէնատէն փէք ա'լա պիլէն Զաթըն իրատէթինէ թէս-լիմ օլմազ օլ գաւաը կիւճ պիր չէ՛յ մի տիր։

Նազլ օլունուր քի, պուննատն պիր վազթ էվվէլ Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգանըն Նօրթհ Գարօլինա նամ էյալէթի տաղլարընտա սա-քինէ պիր ֆազիր տուլ խաթուն ուֆագ չիֆթլիյինի պիր գաչ կիւզ տօլարա սաթ-մազա սէնէլէրճէ սա՛յ էյլէր իսէ տէ, միւ-յէսսէր օլամազ։ Շիմտի օլ տաղլար-տա ալթուն վար իսկի թէպէյիւն էթ-միչ օլարագ, խաթուն չիֆթլիյինի էվվէլ-քինին ոն միսլ ֆիյ՛աթըյլէ սաթմըշ տըր։ Խաթունըն ալտըզը մէպլազ 'էօմրիւնիւն մա պագի գըսմընը խաթիրահաթ իւզրէ կէ-չիրմէսինէ քեաֆի օլաճագ տըր։ Մէրգուս մէնին չիֆթլիյինի սաթմագտան մին թա-բաֆ Ուլլահ մէն՝ էտիյմէսի արթըգ պիր այ՛ըր մը տըր։

Պուննատն պիր գաչ սէնէ էվվէլ պիր զաթ Զարլսթըն չէհրինտէ պիր եաղըդ էվ խա-թիճար էթմէք խաթէմիչ իսէ տէ, հիւլէ իւէ պիր տիկերի էվի թուրմըշ օլորզընտան, զայէթլէ գալպի զըրըլմըշ տըր։ Միւհամիլէյհ հագգսըզլարըն նէ սէպէպտէն զալէպլէ չալ-տըզընը անլայամագ իտիյսէ տէ, տատա գըշ կէչմէզտէն զէլզէլէ վուգու՛ պուլարագ էվ նըզրըմընը, ֆագաթ քէնտի էվի միհֆէմ գալմըշ տըր։ Անըն զէվճէ վէ չօճուգլարը իչիւն հանկի էվին էմին օլաճազընը Ալլահ քէնտիսինտէն էյի պիլիր իտի։

Զալիմ գարնտաչլարընըն քէնտինի էսիր օլմագ իւզրէ սաթմալարընտա միւսա՛ատէ օլունմասը Յովսէֆին նազարընտա պիր մու՛ամմա օյա պիլիր իտիյսէ տէ, էնճամ Մըսըրտա 'ալի բիւթպէյէ հիւքսէլիպ գարն-տաչլարընը հուզուրընա գապուլ էթտիյին-տէ օլ քէօթիւ կիւն իչիւն «Ալլահ անը նայր իչիւն միւրատա էյլէտի,» տէմիչ տիր։ Անըն էվվէլճէ չէքտիյի հէվի գօրգուլար վէ տէօքտիւյիւ կէօզ հաչլարը չիմտի Ալլահընն քէնտինէ օլան մուհապպէթինի կէօմթէրիր իտի։

Զաղարոսըն խասթալանըզ էօլտիւյիւ վազթ Յիսուսըն Բեթհանիատա պուլունմա-մասը Մարիամ իլէ Անննայա անլաչըլմասը միւչքիլ պիր քէյֆիյէթ իտիյսէ տէ, գարն-տաչլարընըն գապրատան զըյամ էթտիյինի կէօրտիւքլէրինտէ միւրատը իլահիյէ վա-զըֆ օլտուլար։ Պիզ միւչքիլ կէօրիւնէն պա՛զը խուսուսլարըն քէչֆի իչիւն սէնէ-լէրճէ պէքլէմտիրիզ լազըմ կէլէ պիլիր իսէ տէ, էկէր պիզ «Բապպա Թէսլիմ» օլմուշ վէ Բապպըն վա՛ալարընըն իթմամընա մուն-թազըր իսէք, էր կա կէճ միչքիւիմիզ հալ օլունարագ չիւպհէլէրիմիզէն տօլայը ուէթանաճազըզ։

ՄԱ՛ԼԻՄԱՓ Ը ՏԻՆԻՑԷ ՎԷ ՄԱ՛ՆԷՎԻՑԷ

Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգա Բէ՛իսի ճէն. Հարիսըն ախիրէն վուգու՝ պուլան սէյյա-հաթը էանասընտա կրինվուա Սփրինկս չէհ-րինտէ պիր Փազար կիւնիւ գալարագ չէհր ի մէզքիւր էհալիսինէ վէ կիւրակի մէզքիթէպի չակիրալէրինէ չայան ը ախիդաթ սէօղլէր սէօյլէմիչ օլուպ, պէր վէճճ ի աթի տէրճ է-տէրիզ. «'էօմրիւմ ա՛յ ու գայրէթլէ կէչ-միչ տիր։ Կէնճլիյիմտէն պու անէ տէյլին չօգ վազիֆէլէր իֆասընտա պուլունմըշ իմ։ Խըամէթ ի 'ասքէրիյէտէ պուլունարըզըմ վազթ պիր աղըր հիւք ալթընտա պուլուն-մըշ իմ, վէ էլ հէվմ մէ՛մուրիյէթ ի միլթիյէ-տէ պուլունարագ 'աղիմ մէս՛ուլիյէթ ալ-թընտա իսէմ տէ, հէվի պու ահվալտէ 6 կիւն չալըշարագ՝ 7 կիւն չալըշարագ օլորզըն-տան վէյատէ իչ կէօրէ պիլոխիմի անլամըշ իմ։ Պու տէռիյիմ էֆքիար ը տինիյէ իւզ-րինէ տէյիլ, պէլքի զավանիյն ի սըհհիյէ իւ-զէրինէ միւ՛էսէս տիր։ Զանն էտէրիմ պուննըն պէօյլէ, վէ Փազար կիւնիւնտէ իս-թիրահաթ էթմէք հէր քես իչիւն ֆա՛իտէ-լի օլորզընը սիզ տախի անլայաճագ սընըզ։ Փազար կիւնիւնտէ իսթիրահաթ էթմէք տէյիլ հալընըզ ֆա՛իտէլի, իլլա՛ ամէլէնէն հադ-զը տըր։ Ատէմին քէնտի չախսընա, խանէ խալզընա վէ մէվատա ը բուհանիյէյէ սարֆ ը էֆքիար էթմէյէ հուբը օլորզը պիր կիւնիւ օլմալը տըր։»

—Բապպա վէրմէք իւզէրինէ պիր վա՛զ սինլէմիչ օլան պէչ հաչընտա պիր զըզըն էլինէ իլքի օնլուգ կէչմիչ օլարագ, պիրինի Բապպա վէրմէյէ վէ տիկերիյէ տախի չէ-քէր ալմազա գարար զըլտը։ Թըզ օնլուգլա-րը ճէպինէ գօյուպ օյնամագա պալչատը վէ սէքիպ սըչրատըզը էանատէ օնլուգլարտան պիրինի զայպ էթտի։ Պա՛տէհու զըզ էվէ կէչտիյինտէ «Մէ, անա, Բապպըն օնլըզը-նը զայպ էթտիմ,» տէյիւ նիտա էյլէտի։ Իւզէրինիզտէ պուլունան իլքի օնլըգտան պիրի զայպ օլուրսա, զայպ օլան սիզինքի՞ մի, հօգսա Բապպընքի՞ մի տիր։

—Ուէսլէյ իւլէ վօլթէր հէմ 'ասր օլուպ, իլքիսի տախի ֆէվգ էլ'ատէ գապտիյէթ սա-հիպլի քիմսէլէր իտիյսէ տէ, արալարընտա նէ պէօյլուք պիր ֆարդ կէօրիւլիւր։ Վօլ-թէր կիպլի փարլագ գապտիյէթ ը զինհիյէյէ մալիք պիր զաթ Ուէսլէյին ալտազընա մա-լիք օլսա իսի, Ֆրանսըզ միլլէթինի պու կիւն ֆարդը պիր հալտէ կէօրէճէք իսի։ Լօնտրանըն Ուէսթմինսթըր ուլու քիլիսէ-սինտէ իլքի գարնտաշ օլան ճօն վէ Զարլս Ուէսլէյյէրին նամընա րէչգ օլունմըշ ադ մէր-մէր եատիկեարըն իւզէրինտէ ճօն Ուէսլէյին չու սէօզլէրի հաղըլմըշ տըր. «Պիւթիւն տիւնեայա պէնիմ քիլիսէմ նազարըյա պա-գարըմ։» «Ալլահ քէնտի իչմիլէրինի տէֆն էաէրսէ տէ, իչինի իւլէրի կէօթիւրիւր։» «Ալլահըն պիլիմ իւլէ օլմասը նի՛մէթլէրին էն պէօյիւյիւ տիր։»

—Սախիրէն Իագօչհանըն կլասգօ չէհրինտէ վէֆաթ էթմիչ օլան պիր խաթուն էմինա-լընտան Նէլսա Օրտուսընըն բէ՛իսի օլան ճէն. Պուրթհա 70,000 Ինկլիզ լիրասը վէ-րիլմէսինի վասիյէթ էթմիչ տիր։

—Զինտէ պուլունան 320 փրօթէսթան քիլիսէսինտէն 94իւ քէնտի մէսաբիճ ի բուս հանիյէ վէ մատամիյէլէրինի քեամիլէն թէս-վիյէ էթմէքտէ տիրլէր։

—Նիւ Եօրգ էյալէթի հիւքիւմէթինին ա-խիրէն դապտուլ էթտիյի պիր նիզամնամէսինին 7նճի պէնատնտէ չէօյլէ հաղըլմըշ տըր. «Օն աղիը հաչընտան աչաղը օլան հիչ պիր չօ-ճուգըն սօգագ կա չարչը պաղարտա սիկա-րա իչտիյի կէօրիւլմէյէճէք տիր։ Պու դա-նունը թէճավուզ կատէն միւթէճասըլլար-տան հէր պիր տէֆ'ասընտա էն չօղու 10, վէ էն աղը 2 տօլար ճէզա ի նագտի ալը-նաճագ տըր։

—1889 թարիխինտէ Պէրլինտէ իմթիմա' կատէն Սամուա գոնֆէրանսը թարաֆընտան քէնտի հիւքիւմէթինտէ իսպգա էտիլէն Սա-մուա Գրալը չու կիպլի պիր էմրնամէ նէչր էյլէմիչ տիր. «Սամուա առալարը սաքին-լէրինտէն հէր հանկի պիր քիմսէնին իչքի կիպլի գուլլանմագ իչիւն միւգթիրաթ սաթ-մասը, սաթուն ալմասը վէ կա թրամիա էթմէսի քիւլլիյէն մէնիուս՝ տըր։»

—Բի՞չ-չի՞ չը՞գ. «Անա, նի՞չիւն պէնի հէր վազթ ազարլարսըն։»

Ա՞ագը. «Ուսլու տուրմատըզըն իչիւն ա-զարլայարագ սէնի եօլա կէթիրմէք իսթէրիմ։»

Բի՞չ-չի՞ չը՞գ. «Փէք կիւզէլ, անաճըզըմ, պիր տէֆ'ա պէնիմլէ լէթաֆէթ իւզրէ տավ-րանտան, պէնի տահա գօլայճա եօլա կէթի-րիրսին։»

—Ատէմի գուվվէթլէնտիրէն եէտիյէ տէ-յիւ, իլլա հազմ էթտիյի տիր։ Ատէմի զէն-կին էտէն գազանտըզը փարա տէյիւ, իլլա արթըրտըզը փարա տըր։ Ատէմի 'ալիմ էտէն օգուտըզը չէյլէր տէյիւ, իլլա խաթրընտա սագլատըզը չէյլէր տիր։ Ատէմի սալին գըլան իգրար էթտիյի չէյլէր տէյիւ, իլլա իճրա-սընտա պուլունտըզը չէյլէր տիր։

—Միւթէվէֆֆա Պատ. Տր. Գրօզվի էվի-նէ պիր տէֆ'ա խըրսըզ կիրմիչ օլարագ անը թուրթուզը կիպլի գարագօլա թէսլիմ էյլէ-տի։ Պա՛տէհու հապսխանէտէ ատէմի զիյա-րէթ էյլէյէրէք անըն իլէ էօյլէ պիր թարզ-տա կէօրիւշտիւ քի, ատէմ անըն սէօզլէ-րինտէն միւթէ՛ասիրէն թէվպէ էյլէտի, վէ չիմտի քիւիսէ ա'գասը սըֆքէթիյլէ չալըշ-մագտա վէ սա՛իրլէրէ էյի էօրնէք օլմագտա տըր։ Իւմէ էտ հէր քէսինն արզուս էթմէսինի տէյէր օլան Խրիսթիյանլըզ պու տըր։ Էվ-վէլա 'ատաէթի իգնա', վէ սանկիյէն մու-հապպէթ իպրազ էթմէյիյէ։

ՍՕՓՐԱ ՊԱՇՐՆՏԱ ՍՈՒՆՈՒԱՆ ՊԻՐ ՏՈՒ'Ա

Միսիս Պլէյք սէօզիւնէ չէօյլէ տէվամ էյ-լէտի. «Էվվէթ, մատամ, զաննըմճա հէվ պու չէյլէրին վուգու'ընա քիւչիւք ճիմ սէ-պէպ օլմուշ տըր։ Ճիմ Լ. նամ մահալտէ թէյզէսի ճէմիմէնին հանընտա գալմագտա իտի։ Ճէմիմէ քիլիսէ ա'գասընտան օլուպ, Խրիսթիյանա հագըչըր սուբէթտէ 'էօմր կէ-չիրիր իտի։ Ճիմ թէյզէսինին հանընտան կէչտիյի կիւնիւն էրթէսի սապահըսը հէվիթ-միզ սօֆրայա օթուրընճա այագա զալդըպ կէօզլէրինի հուսմագտան սօնրա քէմալը վագարըէ չէօյլէ տու'ա էթմէյէ պաչչատը։ 'Եա՛ Բապպ, իչպու լէզիզ գահվէ ալթը իչիւն սանա թէչէքքիւր էտէրիզ։ Իհսան էյ-լէ քի պուննատն ալաճաղմըզ դուվվէթլէ իրատէթինի իճրա էթմէյէ մուդթէտիր օ-լալըմ։ Ամին։' Պիզիմ ճիւմլէմիզ պիրտէն օլ գատար հայրէթտէ գալարագ քի օթուրըզ պիր զէման անըն եիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա էն պէօյիւք հէմշիրէմ Նէտ մէրգուս-մէ խաթապէն 'Նէ՞ օ, ալթը հաչընտաքի չօճուգ, նի՞չիւն էօյլէ սէօյլէտին. պու էվ-մէ էվվէլա պէօյլէ պիր չէյ իչխարլմէմիչ ի-տի,' տէտի։

«Ճիմ ճէվապէն 'էվվէթ, անը պիլիրիմ. լաքին թէյզէմին գօճասը հէր սապահ պէօյ-լէ տու'ա էթտիյի ճիհէթիլէ սօֆրալարընըն էթրաֆընտա հիչ տէօյիւշ տա'վա օլմազ. պէն տէ քէնտի քէնտիմէ պէօյլէ տու'ա էթ-մէյի էվտէ սընայայըմ տա, պագայըմ պիզ հէ ֆա՛իտէսի օլուր տէյիւ սիւչիւնտիւմ' տէտի։

«Պունըն իւզէրինէ վէտէրիմ պանա, պէն տէ վէտէրիմէ պագտըգ իսէ տէ, հիչ պիր-բիմիզ պիր սէօզ սէօյլէմէտիք. չօճուգլար պիր աղ կիւվիւմսէտիւէր իսէ տէ, պիզ ° սապահ գահվէ ալթըմըզը վէնք բահաթ սու-ըէթտէ եէտիք։ Էրթէսի սապահ 'այնի չէ վագը' օլտու, վէ իւչ տէօրթ կիւն հալ պէօյ-լէ տէվամ էթտիքտէն սօնրա ճու՛ա էր-թէսի կիւնիւ ճիմ քէմալը վագարըէ վէ-տէրիմին եիւզիւնէ պագըգ, 'Պապա, հէր կիւն սօֆրատա պէնիմ կիպլի քիւչիւք պիր

ՎԱՀԵ ՀԱՅԿԱԶՆ

ՄԻՄՈՒԱՆՎԱՍ ՀՅՈՒՍԻՆԸՆ, ՄԻՄՈՒԱՆՎԱՍ

ՎԵՊ ՄԸ ՀԱՄԱՐ

Տր. Տաղը «Ազատ Խոսքի» մէջ տպուած է ինչպէս մեզ հասնող տեղեկութիւնները կը հաստատեն, Ռուսիոյ մէջ հրատարակուող միակ հայերէն թերթն է։ Ան կը հրատարակուի Պետրոգրատ, ամէն Կիրակի։ Ներկայ թիւը 16 էջ է։ Ունի նաեւ գրական յաւելուած մը։

Ահա թէ ինչ կը գրէ Տաղը իր առաջին թիւին մէջ։

«Ազատ Խոսքի» հրատարակութեան ծրագիրը կը կազմեն հետեւեալ կէտերը։

1. Ռուսիոյ հայութեան ներկայ դրութեան ուսումնասիրութիւն։
2. Ռուսիոյ հայութեան ներկայ կարիքներուն ուսումնասիրութիւն։
3. Ռուսիոյ հայութեան ներկայ կարիքներուն յարմար ծրագրի մը կազմութիւն։
4. Ռուսիոյ հայութեան ներկայ կարիքներուն յարմար ծրագրի մը իրագործութիւն։

Ինչպէս կը տեսնուի, ծրագիրը շատ լայն է։ Ան կը պարունակէ ամբողջ հայկական հարցը Ռուսիոյ մէջ։ Ան կը պարունակէ հայ ազգային կեանքի ամբողջ ծրագիրը։ Ան կը պարունակէ հայ ազգային կեանքի ամբողջ ծրագրի իրագործութիւնը։

Ինչպէս կը տեսնուի, Տաղը ինքզինքին կը դնէ շատ մեծ նպատակներ։ Ան կ՚ուզէ ամբողջ հայկական հարցը լուծել։ Ան կ՚ուզէ ամբողջ հայ ազգային կեանքի ծրագիրը կազմել։ Ան կ՚ուզէ ամբողջ հայ ազգային կեանքի ծրագրի իրագործութիւնը ապահովել։

Ինչպէս կը տեսնուի, Տաղը շատ մեծ նպատակներ ունի։ Ան շատ մեծ գործ մը կ՚ուզէ կատարել։ Ան շատ մեծ ծրագիր մը կ՚ուզէ իրագործ

պիլմէք իչիւն անըն ևէրինէ չու ևա պու թարիզէ պիր տիկէր չէյ վէրիլմէյի տիր, իմոի միւսաքիրաթ տօղրուտան տօղրուլա մուզիրր օլմասա պիլէ (մուզիրր օլորղընա չիւպհէ եօգ ևա) պիր վագթ պէտէն վէ զինանի թահրիք էթիփքաէն սօնրա ուլուչարրըր։ Պու կիպի թահրիք էտիճի էճզա պէտէնէ ղըտա վէրմէզ օլուպ, անը գուլլանարագ պու տագիգատա ալընան գուվվէթ անտէն իլէրի կէլէն թադաթսըզլըզլա տիկէր տասգիգատա զա՞իլ օլուր։ Ֆագաթ չօգօլաթ պէօյլէ օլմայըպ, պէտէյիճի տիր։ Պունա ճէվապէն, պա՛զէն պէտէն վէ զինինի պիրտէն թահրիք էթմէք իչիւն միւսաքիրաթ գուլլանըլմասը էլզէմ օլա պիլիր իտիչի մէվգի՛ի իՙթիրազտա իլէրի կէթիրիւէ պիլիր իսէ տէ, գըղագ իլէ ուզուն միւտտէթ եօլճուլըգ էտիլտիչի էանատէ պու վէճճէվ միւսաքիրաթ գուլլանմագտան պիր կէօնա ֆա՞իտէ հուսուլէ կէլմէզ իտիչինի, վէ պիլ՛աքս պու սըրատա միւմքինն օլորղը գատար մունթազամ ատուրէթտէ եօլ ալմագ լազըմ կէլտիչինի պէյան էտէրիվ։

Զօգլար իչիւն պու խուսուս օլ գատար վազըհ վէ միւսէլլէմ տիր քի, իտպաթա հաճէթ եօգ տըր։ Ֆագաթ՛այնի վագթտա չու խուսուս խաթրտան չըգարըլմամալը տըր քի, ասն սէնէլէլտէ գուրթպ ը չիմաչիչ եօլճուլըգ էտէնլէր պէրտպէրլէրինճէ տէյիվ եալընըզ թիւթիւն, իլլա ալգօհօլ միսիլլու մուզիրր միւսաքիրաթլար ալմագտա պուլունմըշլար տըր։ Պունըն պէօյլէ օլորղընը անլամագ իչիւն ճէչճանկա վէ Հանաա նամ վափօրլարվա գուրթպ ը չիմալիչ կիտէն Ալման քեաչիֆլէրին պէրտպէրլէրինճէ ալտրգլարը իչքիլէրին ֆիհրիսթինի օգուտ մագ քեաֆի տիր։ Պու կիպի հանլըշ մէպտէլէրտէն իլէրի կէլէն տէհչէթէնկիվ նէթիճէլէրի կէօրմէք չայան ը թէ՞էսհիճ տիր։ Մ՚էսէվա, ատ գալմըշ, տօնմուշ վէ էօլիւմ տէրէճէսինէ կէլմիչ օլան ճէտուր Սէրճինթ Բայսըն նիչատըր իլէ գարըշըզ բօմ իչէրէք քէնտինի լաչտա էտէ պիլիր տէյիս տիւչիւնտիւչիւնիս, վէ պա՛տէհու տօսթու օլան Ֆրէտէրիքին գուճաղընտա էօլտիւչիւնիս օգուտ տըղըմըզտա պու կիպի չէճա՛աթլու վէ ֆէտտաքեար պիր գաթըն նաֆիլէ ևէրէ էօլմէս սինտէն տօլայը գալպիմիվ Թուրթուչըր։ Տօսթու Սէրճինթ Բայսըն տօնմուշ օլան պէտէնինի ըսըթմագ իչիւն տօյունուպ քէնտի պէտէնինի անընքինէ սիւրմիչ խսէ տէ, գայրէթլէրի նաֆիլէ օլմուշ տըր։»

ՋԷՎԱՀ ՋԱՂԸ

Տօղմագ, պէօյիւմէք, քէմալէ էրմէք, զէվալէ ատօնմէք, էօլմէք — իչՙէ ինսանընն մունթազամ Թաբիխի պու տըր։ Հայաթընն իւչ տէվրինին պիրի պիրլէրինէ պիրեր միւնասէպէթլէրի օլմալը տըր. հիրմի սէնէ պէօյիւմէք, ալմըշ սէնէ քէմալէ էրմէք, վէ հիրմի սէնէ գէվալէ ատօնմէք։ Իչՙէ ինսանի հայաթըն՝ատաի թէրթիպի պու իսէ տէ, էճատաբմըշընն Թապի՛ի վէ ախլագի դանունը թէճավուզ էթմէկէրինին պիտէ ինթիկալ էտէն էսէրլէրի վէ պիզ զաթ պիզիմ իրթիքեապ էթաիչիմիվ խաթա վէ սէֆահէթլեր իչպու թէրթիպի պօղարլար։

Թաավիր էտիլէն իչպու հալ նէ խօչ վէ միւպարէք պիր հալ տըր։ Հիրմի սէնէ չօճուգուգ վէ կէնճլիք, 60 սէնէ գիհնի թէՙրադը վէ քէմալիչէթ վէ խանէ խալգընա վէ իւլֆէթ ու իւնսիչէթէ մահսուս մէսէրէթլէր, պա՛տէհու ֆիքր պէրրագլըզը, խօչ խաթըրէլէր վէ գալըրն էօմէսինտէ տահա ճէլիլ հայաթըն մէսէրրէթպահչ իւմիտլէրի իլէ թէֆրիվ ու թէմեիվ օլուհան հիրմի սէնէ հավաչ հավաչ վէ սայքի խապէրսիզ գէվալէ տէօհմէք։ Լաքին էսկի օլուհուր քի կէօրմէքճէ օլորղըմըզ հայաթ ը ինսանինչէ պուհատան փէք ֆարգը տըր։ Պիզ սէքսէն հաչընը կէչիրմիչ օլորգը հալտէ, հալա պէտէնէն վէ գիհնէն գուվվէթլի, հալա ինկիլԹերրանըն հուրրիչէթփէրվէրան ֆըրգասընա րիյասէթ էտէճէք տէրէճէտէ գուվվէթ վէ հիքմէթիի հա՞իզ օլան Մր. Կլատսթոնա հայրան գալըրըզ։ Պիզ 70 սէնէյի հայաթըն Թապի՛ի հատտը մագամընտա գապուլ, վէ իչպու հատտ կէչիլտիչի հալտէ, զահմէթ վէ մէչագգաթ մէ՞մուլ էտէրիզ։ Ապա ու էճատաբմըզտան պիզէ կէչէն մէյլիչաթ սէպէպիչէ միւտտէթ ի հայաթըմըզ մահտուտ տըր զանն էտէրիզ քի պա՛զը ճիհէթլէ պու սահիհ տիր։ Վէ լաքին Թէքրար մալիք օլմագ գանունընընը խաթրըմըզտան չըգարմամալըյըզ. փարէլէնմիչ օլան էթ սաղալըր, գըրըլմըզ քէմիք ևէնիտէն պիրլէչիր, ՙիլլեԹլեր զա՞իլ օլուրլար։ Նօրղունն իչճի ևէնի իչլեր իչլէմէք իչիւն գուվվէթլէնմիչ օլարագ ուչգուսընտան ուչանըր։ Հաղըգ հէքիմ քէնտի իւմիտլէրինի իչպու գանուննա պաղլար։

Պիր քիմսէ Թապի՛աթըն քէնտի քէնտիչի սաղալթմագա օլան իչպու մէչլինտէն ՙապիլանէ վէ սիգգաթ իլէ հաչամագ սայէսինտէ խաթիֆատէ էտէ պիլիր, չէօյլէ քի պէտպահթ աթաալար նէսլի օլան պիր քիմսէնին կիւնլէրէ տօյունճայա գատար իխԹիյարլանմասը վէ կիթտիքճէ սաղլամլաճագ պիր նէսլ մէչտանա կէթիրմէսի տա՞իմա միւմքին տիր։

Վէ լաքին հէր նէ էտէր խսէք էտէլիմ, հայաթ խիթտամ պուլաճագ տըր։ Զէվալ չաղընա կէթիչիլտիքճէ կիւլի Թէպէտտիւլէր վագը՛ օլմագա պաչլար. պունլարտան էն սօնրաքիսի էօլիւմ տիր։ ՙԱզալէլեր չէքիլիրլէր, պէչն պիւզիւլիւր, սինիրլեր քէնտիլէրին հիսս էթմէք գուվվէթինի զայ՛ էտէրլէր, չիրեանլար պէլճի Թէպաչիր հաճսօտ իչ հալը պաղլար, գալպ գա՛իֆլէնիր, գանըն ճէվէլանը էվվէլճի կիպի գուվվէթլէ իթգրա օլունմագ, վէ ՙագըպլէթ էճել կէլիր։ Էօյլէ իսկ իչպու սօն միւտտէթ զարֆընտա պիլ նէնտնէլերէ քէնտիմիզի հիչ պօզմայարագ պագմալըյըզ։ Հէր նէվ՛ սէֆահէթլերտէն իհթիրազ էթմէկլիյիզ, սօղուդ ալմամագա չալընմալըյըզ, զիհնիմիզի աղ չօգ իչէթմէկլիյիզ, միւֆէրրիհ օլմագ խասսատընը Թէհզիպ էթմէկլիյիզ վէ քէմալը իւմիտլէ միւսԹագպէլէ մունթազըր օլմալըյըզ։

ՎԱԽՄ ՀԱՎԱՆԸՆ ԷՍՐԱՐԸ

«Մէմալիք ի ճէնուպկիյէ վէ չարգիյէտ սէյյահաթ» նամ էտէրին միւ՞էլլիֆի օլուպ Ֆիճի ատալարընը զկյարէթ էթմիչ պուլուսնան Ուօլթըր Գուտ, չօգ տէֆ՚ա հօլլարընընն հիքմէթի անլաչըլմայան վախիմ հավանընն զարիպ ահվալինէ տա՞իր աթիտէքի մա՛լիւմաթը վէրմէքճէ տիր.

«Պէն Ֆիճիտէ ինկլիզլեր կէօրմիւչիւմ քի հէր Թարաֆտան զայէթ սըզ վէ կիւսրահ նէպաթաթլէ մունհաթ հիւզ պինէլերճէ սիվրի սինէք վէ սա՞իր պէօճէքլերլէ մէչլու պուլունան տուրզուն քէօրֆէզ սահիլլերինտէ հաչամագտա տըրըլար։ Գուրագ մէվսիմլերտէ անլէրին էվվէրի տիւմանը չըգան չամունրատան ՙիսլարէթԹ պուլունան պէօյիւք օվալարըն Թա օրԹասընտա գալըր, սուլարըն Թուզհանը զէմանընտա չամունրը ըրմագ անլէրին իւսԹիւ էօրԹիւք չանիչլինլէրինէ պիլէ չըգար իսէ տէ, անլէր ԹէնտիւսԹ վէ սաղլամ իսիլէր։ Օրատան միւֆարէգաթլէ պիր գաչ հաֆԹա սօնրա ճէզա՞իր ի Սիւլէյմանը վէ ևէնի Հէպրիտ ատալարընը զկյարէթ էտիպ, օրալարըն Թօիրաղընը գուրագ վէ մէրճան զըրընԹըլարընտան ՙիպարէթ, վէ մէվգի՛ինի ևիւքսէք պուլուտուր։ ԵՒիւքսէք մահալլէրին իւզէրինտէ ՙալէտ տէվամ Թազէ վէ Թէմիվ Թիճարէթ բիւզկհարլարը էսէր։ Պա՛զը սարի վէ տիք մահալլէր տասի վար տըր քի, հաղան հաղմուր սուչը անլէրին հանլարընտան ագըպ ատատօղրու տէնիզէ կիտէր։ Պու ատալարընն քհաֆֆէսի Ֆիճի ատալարընտան անճագ պիր գաչ հիւզ միլ ուզագտա վէ ՙայնի տէրէճէ ի արզտա վագը՛ օլուպ, իւզէրէնրինտէն ՙայնի Թիճարէթ բիւզկհարը կէչմէքտէ իսէ տէ, պէյագ պիր ատէմին իչպու ատատարընն սահիլլէրինտէ պիր գաչ այտան զկյատէ վագթ կէչիրմէսի սայքի հէր հալտէ էօլիւմինինէ մուճիպ օլուր, վէ սահիլտէ իգամէթ էտէն պիր քիմսէ տէֆ՚աթլէ սըԹմայա ԹուհԹուլուր։ Պէյագ պիր քիմսէ ուզուն միւտտէթ օրալարտա գալըպ անլէրին իպլիմինէ քհաճիլէն ալըչմատըգճա օրատա հաչայատագ։

ՄՈՒՀԱՐԲԷՐԱԹ

ԹԱ՚ԼԻՄ Ի ԱԽԼԱԳ

Սուրէթ ի ախլագկյէտ Թա՚լիմ վէ սէտտա ի վիճատանտան Թահրիք օլունմայան պիր ատէմ քէնտինէ, հէմճինսինէ վէ Հաալիդինէ վաճիպ օլան ֆէրա՞իդ ի ինսանինչէսինտէ միհմիլ վէ պի գայտ օլուր։ «Թահգիր ի Թէքմիր ի վիճատան պատի ի մէվԹ ի էպէտի տիր» քէլամը Հագիգաթ իչԹիհմալընը Թահրը միւԹալա՛այա ալաճագ օլուր իսէք, ախլագը Թա՚լիմ էթմէնին էհէմմիյէթ ի ՙագլիմէսինի ֆէհմ էտէրիվ։ Ֆագաթ էսէֆ ի ՙագլիմ իլէ պէյան օլունուր քի Թէրպիյէ ի ախլագկյէյ վալիտէյն վէ խաճիկեան Թարաֆընտան լագըմ օլտըղը գատար էհէմմիյէթ վէրիլմէմէքտէ տիր։ Հէր նէ գատար մուգաթագի ու վաճիպ օլտըղը միւսէլլէմ իսէ տէ, Թա՚լիմ ի ՙագլի իլէ մուգայէսէ օլունտըղընտա, տա՞իմա անընն ֆէվգ էլ ՙատէ մատտունընտա գալմըշ օլտըղը ինքեար օլունմագ պիր հագիգաթ տըր։ Մ՚էքԹէպլէրտէ չակիրտանա հէր նէվ՛ Թա՚լիմ ի ՙագլի վէ ՙիլմի զայրէթ ի ՙագլիմէ իլէ Թէտրիս օլունուր, լաքին Թէհզիպ ի ախլագ իչիւն սայքի հիչ վագթ վէրիլմէզ։ Թապի՛աթ ը ինսանիչէնին էն նագիք օլան զըսմը, հա՛նի հիսսիյաթը կէօյա քէնտի զայղըսընը քէնտիսի տիւչիւնսիւնիս եօլլու հիւզ իւսԹիւ պրագըլըր, լաքին հայը՛ֆ պէօյլէճէ նէ զատար աղըր վէ նէ տէրէճէ մուճիպ ի խարագ պիր հանլըշլըզա տիւչար օլունմըզ օլայօր։ Ինսանիչէթ ի քհամիլէ պինասրնը ինչա իչիւն ելզէմ օլան էն զաի վէ էն միւքէմմել ՙամուտ Թէրը օլունմագտա տըր։ Ֆագաթ չուրասը միւԹալա՛ա օլունմալը տըր քի, ինսանըն՝ագլճա քէմալը ախլագճա քէմալը իւզէրինէ միւ՞էսէս տիր։ Շակիրտան ախլագ ը հասինէ Թա՚լիմճիը իլէ տօլտուրըլմագ իսէ, ՙիլմ՚ ու ֆիւնուն տէրսլէրինի տասի Թէ՚ալիմ՚ վէ հըֆզա գայր ի մուգթէտիր օլաճագլար տըր։ Էօյլէ իսէ իսլահ ը ախլագը վէ իքմալ ը ինսանիչէթի մուճիպ իչպու տէրս մէքհաճիվ իչիւն զարուրի Ի՚Թիպար օլունսա սէզա տըր։»

Թա՚լիմ ի ախլագ տէրսինէ նէ՞ վագթ պէտ

ՍՈՒՐԵՆ Ը ՀԱՄՈՖԵՏՅԱՆ ՀՈՒՇԱՀԱՏՈՐ ԿԵՂԵՑԻ
ՀԱՍԱՆԱՔ

(Շարունակ. տե՛ս թիւ ...)

Իշխող մեծ իրականութեան մը օրհասական ներկայացուցիչն է Ֆրանսիոյ Ազգային Ժողովի նախագահ Էտուար Հերիոն։ Ան ծնած է 1872 թուականին, Ալպերու ստորոտը գտնուող Սէն-Ժան-տը-Մորիեն քաղաքին մէջ։ Հայրը հռչակաւոր պատմագէտ մըն էր, որ իր ուսումնասիրութիւններով մեծ համբաւ մը ձեռք բերած էր։ Ան ալ իր հօրը նման, ուսումնասիրութեան մեծ ախորժակ մը ունի։ Ուսանած է Փարիզի Նորմալ Վարժարանին մէջ, ուր ստացած է գրականութեան վկայական մը։ Ապա դասաւանդած է Լիոնի համալսարանին մէջ։ Ան ալ իր հօրը նման, ուսումնասիրութեան մեծ ախորժակ մը ունի։ Ուսանած է Փարիզի Նորմալ Վարժարանին մէջ, ուր ստացած է գրականութեան վկայական մը։ Ապա դասաւանդած է Լիոնի համալսարանին մէջ։

Ուսումնական իր կոչումին հետ միաժամանակ, Հերիոն սկսած է նաեւ քաղաքական գործունէութեան։ Ան ընտրուած է Լիոնի քաղաքապետ 1905 թուականին, եւ այդ պաշտօնին մէջ մնացած է մինչեւ 1940։ Ֆրանսական Ազգային Ժողովի անդամ ընտրուած է 1919 թուականին, եւ այդ օրէն ի վեր անընդհատ վերընտրուած է։ Ան ալ իր հօրը նման, ուսումնասիրութեան մեծ ախորժակ մը ունի։ Ուսանած է Փարիզի Նորմալ Վարժարանին մէջ, ուր ստացած է գրականութեան վկայական մը։ Ապա դասաւանդած է Լիոնի համալսարանին մէջ։

Հերիոն միշտ ալ ունեցած է ուժեղ անձնաւորութիւն մը։ Ան ալ իր հօրը նման, ուսումնասիրութեան մեծ ախորժակ մը ունի։ Ուսանած է Փարիզի Նորմալ Վարժարանին մէջ, ուր ստացած է գրականութեան վկայական մը։ Ապա դասաւանդած է Լիոնի համալսարանին մէջ

ճանիպինտէն վէրիլէն գարարնամէլեր միւ-
ճէրբէտ զապուլ վէ իճրայը միւսթէլղիմ օ-
լամազ, չիւնքի պիլ ճիւմլէ տէվլէթլեր իւ-
զէրինտէ ֆէվզ էլ 'սատ պիր հիւքիւմէթ կա
նուֆուզ հօզ տըր։ Պինա"էն 'ալէյհ, հաքէմ-
լէր Թարաֆընտան վէրիլէն հիւքմիւն զա-
պուլ օլունուպ օլունմամասը տէվլէթլերին
հազդ ու 'սաալէթէ բի'այէթ էթմէսինին
տէրէճէսինէ միւթէվազզիք տըր։

Մո'ամէլէ ը ՆապԼէէնյ։ Պիր տէվլէթի քէն-
տի հազդընը իսթիհսալ էտէմէտիյի Թազ-
միրատ հարպա միւբաճ'աթ էթմէզտէն էվ-
վէլ իսթիհսալը մագսատ իչիւն անտէն խա-
ֆիճէ պիր Թազմ մու'ամէլաթ իսթի'մալ
էտէր քի, պունլարա Ֆո'ամէլէ ը ՆապԼէէնյ
նամը վէրիլիր։ Զէման ը զատիմաէ տախի
անլէրատէն պա'զըլարը ճարի իտի իսէ ատ,
չիմտիքինտէն փէք պիյատէ չէտիտ իտի։
Մու'ամէլաթ ը մէզքիւրէ պաչըճա տէօրթ
նէչիէ միւնզամիմ օլուպ, պէր վէճհ ի զիյր
զիքր օլունուր։

Էվվէլա, պիր տէվլէթի հա"իզ օլտըղը հու-
զուզը տիկէրին միւթէզարրիր օլմասընա
պատի օլաճագ տէրէճէյէ իսթի'մալ էյլէ-
տիյի հալտէ, տիկէր Թարաֆըն անը պու
մու'ամէլէսինտէն մէն' իչիւն 'այնի սուրէթ
իլէ մու'ամէլէ էթմէսի ուսուլը տըր։ Պիր
տէվլէթի քէնտի մէմալիքի տախիլինտէ հու-
զուզ ը հիւքմրանլիի հա"իզ պուլունտուղըն-
տան, պիր տիկէր տէվլէթին մահսուլաթ
վէ Թէպա'ասընըն քէնտի մէմլէքէթինէ իտ-
խալընը մէն' հա պու պատատ իսթէճիյի
չարթը վազ' էյլէմէյէ նիղամէն հազդը վար
տըր։ Ֆագաթ տիկէր Թարաֆտան տախի
նէքտիկէրի իլէ պիր Թազմ զարուրի վէ
մէչրու' միւնասէպէթլերի վար տըր, չէօյլէ քի
նէքտիկէրի իլէ սուլհ ու միւսալէմէթ իւզ-
րէ պուլունմազ, հուզուզա մուսավաթլա-
րընը Թանըմազ, իսթիգլալարընը Թատիզ
էյլէմէք, պէրաբէրինէ հիւքմէթ վէ րի'այէթ
էյլէմէք վէ սըրասը կէլտիքճէ պիրպիրլէրի-
նէ մու'ավէնէթ էթմէք կիպի մու'ամէլաթ ը
ինսանիյէթին իֆադսը իչիւն պիր մէճպու-
րիյէթ ի մա'նէվիյէ Թահթընտա պուլուս-
նուրլար։ Պու վէճհէյէ օլ հուզուզըղընը
իսթի'մալ էտիպ, ախէրլէրէ պա'իս ի մա-
զարրաթ օլմալարը ճա"իզ օլմազ։ Պինա-
պէրին, պու 'սատէթ չու 'սար ը միւնէվվէր-
տէ սայքի լազվ օլունմըչ իտիյինտէն, միւս-
Թէզարրիր օլան տէվլէթ պու մու'ամէլէ-
սինտէն վազ կէչմէտի իչիւն տիկէրինէ Թէք-
լիֆէ հազդը օլուր, վէ ֆէրազաթ էյլէմէ-
տիյի հալտէ, մէն'ի իչիւն քէնտիտի տէ օ կէօ-
նա մու'ամէլէ էտէր։ Պունը իյզահ պապընը-
տա չու միսալընը զիքրի միւնասիպ օլուր։
1793 Թարիխինտէ Իսփանիա հիւքիւմէթի
մէմալիքինտէ պուլունան Ֆրանսըզ Թէպա-
'ասընըն էմվալ ու էչհասընը զապթ ու միւ-
սատէրէ էյլէմիչ օլաղըղընտան, Ֆրանսըզ
տէվլէթի անը պու մու'ամէլէտէն մէն' ի-
չիւն քէնտի մէմալիքի տախիլինտէ Թէմէք-
քիւն էյլէմէքտէ օլան Իսփանիալըլարըն էչ-
հասընը զապթ էյլէմիչ տիր։

Սանիյէն, պիր տէվլէթ տիկէրինին հու-
զուզընա Թէսալլուճ էտիպ անա իրատ ը մա-
զարրաթ էյլէտիյի հալտէ, տէվլէթ ի մասլու-
Թէ իրատ էյլէտիյի զարարը Թազմին էթմէսի-
նէ անտէն Թալէպ, վէ իճրա օլունմասընը
սուրէճտէ քէնտիտի տախի պիլ մուգապէլէ
մու'ամէլէ ի մուղիրըճտէ պուլունարագ իս-
Թիհսալ ը հուզուզ էթմէսի ուսուլը տըր։ Պու
նէվ' մու'ամէլաթըն միսալլերի Թէվարիխ ի
սիյասիյէտէ միւնասէբէտ օլուպ, անլէրատէն
պիրի աճիտէքի տիր. 1816 Թարիխինտէ
Սիչիլիա հիւքիւմէթի պա մու'ահէտէ Ինկի-
լիզ Թիճճարանընա պա'զը իմթիյազաթ ի'-
Թա էյլէտիյի հալտէ, պա'տէմա մէզքիւր
մու'ահէտէ խիլաֆընտա հարէքէթ էթմէ-
սիյլէ, 1840 Թարիխինտէ Ինկիլիթէրրա տէվ-
լէթի տախի Սիչիլիա հիւքիւմէթինին սէ-
ֆա"ինին Թէվզիֆ էտէրէք անը իրատ էթ-
տիյի զարարը Թազմինէ մէճպուր էյլէմիչ
տիր։ Պունտան ֆարդը նէվ' մու'ամէլաթ
տախի էտիլիր, լաքին միւմքին ի մէրթէվէլ
խաֆիֆճէ օլմասը ճա"իզ տիր։

Սալիսէն, պիր տէվլէթին պէնիմ տիր
տէյիւ իտա'ա էյլէտիյի պիր չէյի տահա
Թահթ ը միւնազա'ատա իքէն հաճզ վէ զապթ
էյլէմէսի ուսուլը։ 1859 Թարիխինտէ Հիւ-
քիւմաթ ը Միւթթէհիտ ի Ամէրիգանըն
Տօնատալաթ ճէղիրէսինէ 'ասքէր իրսալը իլէ
Թահթ ը միւնազա'ատա օլան եէրլերի զապթ
էյլէմէսի պունա պիր միսալ տըր։

Բապի'էն, պիր տէվլէթի էյլէտիյի հագդ-
սըզ մու'ամէյէսինտէն ֆէրազաթա իճապար
իչիւն անըն էմվալ ը միրիյէսինին հախօտ
էմվալ ը Թէպա'ասընըն պիր միւտտէթ Թէվ-
զիֆ էտիլմէսի ուսուլը։ Ֆագաթ պու ու-
սուլ չու սօն սէնէլէրտէ պիր ազ Թա'միլ
էտիլմիչ օլուպ, անճագ տէվլէթլերին սէ-
ֆա"ին ի Թիճճարիյէլերի իչիւն մէր'ի իլ
իճրա տըր։ Պէլճիգա այրը պիր հիւքիւմէթ
օլտըղը հալտէ, Ֆիլէմէնգ տէվլէթի անըն
իսթիգլալընը Թատիզ էյլէմէմիչ տիր։ Պու-
նըն իւզէրինէ Ֆրանսա վէ Ինկիլիթէրրա
տէվլէթլերի 1837 Թարիխինտէ Ֆիլէմէնգընի
սէֆա"ին ի Թիճճարիյէսինի Թէվզիֆ էտէ-
րէք, անը Պէլճիգանըն իսթիգլալիյէթինի
Թատիզէ մէճպուր գըլմըչ տըրլար։

Հէր նէ զատար պու մու'ամէլաթ զարար-
լը իսէ ատ, հարպընն մազարրաթ վէ մէսա-
"իսլ ի 'ազիմէսինէ նիսպէթէն փէք ճիւզ"ի
օլտըղընտան մագպուլ 'սատա օլունուր։ Պու
վէսա"իթ իլէ էվէյլ մուհարէպէլէրին էօնիւ
ալընմըչ իսէ ատ, տէվլէթլեր պէնինտէ Թէ-
քէվվիւն էտէն միւնազա'աթ պու սուրէթլէ
տախի Թէսվիյէփէպիր օլամասընը Թագիտ
տէ պիղ զարուր մա"նէվիյէ իսթիղամ օլունուր։

Հէրզը մա"ճիզ օլան էսպապ ը Դէլրո'է։ Զիքրի
սէպզաթ էյլէտիյի իւզրէ, էզմինէ ի գատի-
մէտէ պիր սէպէպ ի մա'գուլ օլմայարագ
տէվլէթլեր արասընտա մուհարէպէլէր վու-
գու' պուլուր իտի։ Վէ լաքին զէմանէմիպլ-
տէ օլ 'սատէթ Թէրզ վէ «Պիղ ճիւմլէ մուհա-
րէպէլէր էսպապ ը մէչրու'էյէ պինա"էն իճ-
րա էտիլմէսի լազմ տըր» գա'իտէսի ճէ-
մի' ի տիւվէլ ի միւթէմէտտիսինէ Թարաֆընը-
տան գապուլ օլունմըչ տըր։ Պու գա'իտէ ի
մէչրու'էյէ մուվաֆֆաղիֆ հարէքէթէտէ պուլունան
պիր տէվլէթէ ճէմ'իյէթ ի տիւվէլիյէտէ էտ-
նա պիր նազար իլէ պագըրըր։ 'Ասր ը հա-
զըրտա չու իւչ սէպէպ հարպ իչիւն մէչ-
րու' 'սատա օլունուր։ Էվվէլա, Ե"ՓՆ Է ՆԱ-
ՌՆԵԼԱ ԵՒ ՊՓԲԱ ԻՉԻՒՆ ՀԱՐՊ ՃԱ"ԻԶ ՏԻՐ.
չէօյլէ քի պիր տէվլէթ տիկէր պիր տէվլէ-
Թէ տա'ի ի մուխաթարա օլարագ անըն մէվ-
ճուտիյէթինէ Թէհտիտա էտէճէք օլուր իսէ,
կէրէճ օլ տէվլէթ վէ կէրէք պիր գաչ տէվ-
լէթլեր պիլ էթթիֆագ անըն պու Թէ"սիրատ
վէ մու'ամէլաթընը իզալէ վէ Թէնզիլ էտէր-
լէր։ Պու խուսուսատա պիր չօգ 'սմկլէր
վար իսէ ատ, պէլլիտի չու սըր, ևա'նի պիր
տէվլէթին 'ազամէթ ու հայմէթի տիկէր
տէվլէթլերին պագա ու տէվամընա Թէհ-
տիտ էտէրէք անլերի քէնտի գուվվէթ
ու նուֆուզը տէրհասընա զարգ էթմէք
Թէնզիլքէսի մէչհուզ իսէ, ասլէր տէվլէթլեր
պու մուխաթարատան ազատ ի սէր էթ-
մէք իչիւն անա գարչը ճէնք աչըզ գուվ-
վէթինի Թէնզիս, վէ պու վէճհէյէ միւվազէ-
նէ ի գուվվէթինէ իսղտասընա ռա'յ էտէրլեր։
Օն ալԹընճը 'սատա պունա միւտտիսիլ պիր
մուհարէպէ վուգու' պուլմուչ տըր։ Պու
էնտատէ Սուլթանիա Իմպէրաթօրը Յինճի Շարլ
հէմ Ալաման էյալէթլերի վէ հէմ տէ Իտա-
լիա տէվլէթի իւզէրինէ էճրա ի սալԹանաթ
էտիպ, ֆէվզ էլ 'սատէ 'ազամէթ ու գուվվէթ
քէսպ էթմէսինտէն նաչի տիկէր Եվրօպա
տէվլէթլերինին իսթիգլալարը մուխաթա-
բայա միւչար օլսուս։ Պինապէրին, տիկէր
Եվրօպա տէվլէթլերի, խուսուսա Ֆրանսա
Իմպէրաթօրը միւչարիւէյհ իւզէրինէ հիւճում
էտէրէք 'ազամէթինին պէօյիւք զըսմընը
հինչէ Թահվիլ էյլէմիչլէր տիր։ Հաթթա պու
'սարըն իսԹիտաալէրինտէ Նափօլէօնընը պա'-
զը Եվրօպա տէվլէթլերի իւզէրինէ զալէպ
չալըպ 'ազիմ պիր բիւճհանիկէթ քէսպ էտէ-
րէք, ճինանկիրլիք մէրթէպէսինի իհրազ
էթմէյէ զալըզըմասը իւզէրինէ Եվրօպանընն
տիւվէլ ի միւթէֆիգէսի անըն 'ազամէթի-
նի Թէնզիլ էթմիչլէր տիր քի, պունտան
մագսատ միւվազէնէ ի գուվվէթինին ի'տէսի
իսխի տէրքիար տըր։

(Մապա'զը վար)

'Ա.ՅՆԹապ ԳԱՐԱՊԵՏ Ե. ԳՈՒՆՏԱԳՅԱՆ
Մ. Թ. Գօլէճ

ՔԻԻՐՏԻՍՔԱՆՏԱ ԻՆՃԻԼԻՆ ՎԱ'ՃԸ ԻԶԻԻՆ Ի'ԱՆԼԷԼԷՐ

1891 սէնէսի Մայիս 1ատէն Յունիս 1է
գատար Փիւրտիսթաանտա Թէպղիր ի պէչա-
րէթ իչինէ օլան ի'անէ ճէվէլլի տիր։

	Դր.
Խարիւճտա զարպի քիլիսէտէն	93½
» չարզի »	65
» Պատ. Կիրակոս Խաչա-տուրեանտան	20
Եկղէքի ճէմա'աթընտան	150
Զմըչկածագ »	35
Թըլ վա'իզի իչիւն 'Ա.ՅՆԹապտան	648
Թըլ քիթապճընը իչիւն 'Ա.ՅՆԹապտան	324
Ուզուն Օվա ճէմա'աթընտան	40
Փալու »	118
Փալուտա Ստեփան Պալոյեանտան	23
Սարը Գամըչ ճէմա'աթընտան	43
Բևրդակ »	37
Փէրչէնճ »	108
Սամսուն »	128½
Կարմրի »	33
Մաչկերտէ Յակոբ Ճանճիկեանտան	64
» Կօնտազեանկարտան	8
Սիվաս ճէմա'աթընտան	180
Տէրէնտէ »	10
Պիղմէչէնտէ Դաւիթ Համբարձումեան-տան	20
Էնէզիկ ճէմա'աթընտան	30
Էրզինկեան »	162
'Արապկիր »	128
'Արապկիրտէ Մամաս Կիւլէսէրեանտան	10
'Արապկիրտէ Առաքել Պէրպէրեանտան	10
Թէհրան ճէմա'աթընտան	36
Թէհրանտա Յովսէփ Այտընեանտան	108
Համատան Կիրակի մէքթէպլինտէն	119
» ղըզլար մէքթէպ ի լէյլի-սինտէն	79
Համատան քիլիսէսինտէն	90
Համատանտա Մր. վէ Մխիս Վաթ-սընտան	36
Համատանտա պիր տօսթտան	72
Րուսխանըն Շամախի չէհրինտէ Գրի-գոր Դէօրգեանտան	143
Պանտրմա Կիրակի մէքթէպլինտէն	40
Ս. Հ. Տ. Մ-ատէն	216
Քիլիսէ մէքթէպլի իչիւն Հայնիտէ Գրի-գոր Նա'լպանտեանտան	80
Քևսէրէք ճէմա'աթընտան	113
Քևսէրէքտէ զըզ գարնոտաչլարտան	22
Ամէրիգատա Վահան Պէչկէօթիւրեան-տան	48
Եկքիւն	3,690

Քիւրտիսթաանտան մէսէրրէֆաթչ խա-
պէրլէր ալընմագտա օլուպ, հազ մէվսիմին-
տէ իչ էյլերի կէօթիւրիւլմէքտէ իսխյինտէն,
ի'անէլէրին տէվամ էտէճէյինէ իւմիտվար ըզ'
Դըզ կէչտի տէյիւ ի'անէլէրին գամ' օլուն-
մասը մէրճուս տըր։ Խաչէնէոզ
Խարիւճտ Ե. Ն. ՊԱՐՈՆԸՄ
Յունիս 2, 1891։

Եարըն կէնճլէրին տու'ա մէճլիսի սա'աթ
8ատ Ամէրիգան խանը 'իպատէթհանէսին-
տէ ին'իպատ էտէճէք տիր։

ՇՈՒ՞ՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուժի Յունիս 29, վէ Ալաֆ · Յուլիս 11, 1891

ԻԹԹԻՖԱԳ Ը ՄԻԽԱԷԼԷԱՍԻՆ ԹԷՃԵՏՏԻՒՏԻ

*Իթթիֆագ ը Միւսէլլէսին պէչ սէնէ միւա-
տէթլէ, եա՛նի 1897 Թարիխինէ տէյին մէր՛ի
իւլ իճրա օլմագ իւզրէ Թէճամիա օլունմասը
զայէթլէ մուհիմմ պիր վազը՛ա օլմադին,
օլ պատտէ պու հաֆթա պիր ազ էթրաֆ-
լըճա մա՛լիւմաթ վէրմէմիշ Թէնսիսպ դըլըն-
մըշ տըր։ Իթթիֆագ ը մէզքիւրըն Թէճամիա
օլունմասը 'ալէյ 'ումում հէր քէս Թարա-
ֆընտան մէ՞մնուլ իսդյոգ տէ, անը իլգ
տէֆ՛ա ի՛լան էտէն Իթալիա պաշ վէքիլի
Րուտինի Մարքիզի օլմուշ տըր։ Իթալիա
Մէսի՛ուտան մէճլիսինին օլ վէ էվվէլքի կիւն-
քի իճթիմա՛ը՝ մէճլիս ի մէզքիւրուտ միսլի
նամէսպուշգ պիր սուրէթատ ինթիզամսըզ
օլմուշ տըր։ Իֆթրաթ Բաֆէթել ֆըըդտասընա
մէհտուտ պիր մէսի՛ուս հիւքիւմէթին խարիճի
մէսլէքինէ տա՛իր տօզուննագը սէօզլէրի
միհրէվի պիր լա՛ինա գալէմմէ ալմըշ իսդյոգ
տէ, սօն տագիգատա անը Թագատիմ էթմէք-
տէն ֆէրագաթ կէլմիշ տիր։ Պա՛տէհու պիր
տիկէր մէսի՛ուս 'այնի մատտէտէն պահիս,
ֆագաթ հիւքիւմէթէ միւսա՛իա սուրէթա-
տէ գալէմմէ ալընմըշ պիր տիկէր լա՛ինա
Թագատիմ էյլէմիշ տիր։ Լա՛ինա ի մէզքիւ-
րէնին պաշ վէքիլ Թարաֆընտան գագուլ
օլունմասը իւզէրինէ մէճլիսատ օլ ատրէճէ
պէօյիւք պիր փաթըրտը գօփմուշ քի, մէզ-
'ուսլար սանտալեալարընտան գալգարագ
հէքտիկէրինի Թէփէյէմէք Թէհտիտինատ պու-
լունաճագ դատար իլէրի կիթմիշլէր տիր։
Մէճլիսին րէ՞իսի իւշ տէֆ՛ա Թա՛Թիլ ի
միւզաքէրաթ էյլէմիշ տիր։ Նայղարաճը
բաֆէթալարըն սայըսը վէք պէօյիւք օլմա-
յընչ, անլէրատէն մա՛տա տիկէր մէսի՛ուսլարընն
քեաֆֆէյէտ այագա գալգարագ Րուտինի
Մարքիզինին «Էվրօփա ի վիւսթա տէվլէթ-
լէրի իլէ միւն՛ասա օլան իթթիֆագլարը
սուրէթ ի սապիթէ վէ միւքէմմէլէտատ իպգա
էտէճէյիդ» քէլամընը քէմալ ը կէրմի իլէ
ալգընլամընլար տըր։

Սընէոպօ Իթթիֆագ ը Միւսէլլէսին Թէ-
ճէտիւտինատէն պահս էյլէտիյի սըրաատ
պէր վէճհ ի աթի պէյան ը էֆքեար էտիյօր։

«Ալմանիա Իմփէրաթօրը հազրէթլէրինին
Համպուրկատան միւֆարէգաթը էսնասընտա
պէյան էյլէտիյի վէճհյէ, Իթթիֆագ ը Միւ-
սէլլէս հիչ պիր կէօնա նիւմայիչ իճրա, վէ
զանընմընդա Իթթիֆագը Թէնգիլ էտէն
տէվլէթլէրին հիչ պիրլ Թարաֆընտան
միւզքիլաթ իդա՛ օլունմագսըզըն Թէճամիա
օլունմընը տըր։ Թէֆէրրիւ՛աթ ճիհէթիյէ
պա՛ըր Թա՛ալիաթ վուգուս՛ պուլմուշ իսէ
տէ, մէֆհում, սուրէթ վէ մագսէտ ճիհէ-
թիյէ հէյ՛էթ ի ասլիյէսինատ պրագըլմընը տըր։
Իթթիֆագ ը Միւսէլլէս պու անէտէյին օլ-
տըը կիպի, չիմալ տաիսի սուլ ու ասա-
յիչին վասըթա ի մուհաֆազասը օլմադտան
պաչգա պիր չէյ տեյիլ տիր։ Էյէր Իթթիֆագ ը
Միւսէլլէսին Թէչքիլ օլունմասը իդթիդա ի
հալատէն նէչ՛էթ էթմիչ, մա՛գուլ վէ գապիլ ի
միւտաֆա՛ա իսդյոգ, Թէճամիա վէ Թէմամիա
օլունմասը տաիսի էօյլէ տիր։ Անըն պաչը-
ճա մագսէտլէրի նէտտէն 'իպարէթ օլտըը
չօգտան անլաչըլմընը տըր։ Նէքտիկէրինէ
պու կիպի մու՛ահէտատ ը մա՛գուլէյէ կի-
րիչմիչ օլան իւշ տեվլէթլէր զապէթ ը մէ-
մալիք նիյէթինատ օլմայընչ, անճագ քէնտի
մէմլէքէթլէրինի մուհաֆազա էթմէք իս-
Թէրլէր։ Իչպու իւշ տեվլէթլէրին իսթէ-
տիքլէրի՝ հէմճինվարլարընյա սուլ ու միւ-
սալէմէթ իւզրէ եաչամագտան, վէ անլէրին
հուգուգընա րի՛այէթ էտիպ քէնտի հու-
գուգլարընըն րի՛այէթ օլունմասընատան պաչ-
գա պիր չէյ տեյիլ տիր։ Էկէր տիւվէլ ի
միչարիւէյհիւմին իչպու չայան ը Թահսին
արզուլարընա լայըգը վէճհյէ վէ տա՛իսա
րի՛այէթ օլունտա իտի, անլէրի եէքտիկէրինէ
ֆէվգ էլ՛ատէ պիր բաալըթա իլէ բաալթ էթ-
մէք Թէսավվուրը Էվրօփանըն հիչ պիր սիյա-
սէթչինասընըն ֆիքրինատէն կէչմէյէէք ի-
տի։ Վէ լաքին չայան ը Էսէֆ Էէրի չուրա-
սը տըր քի, Ֆրանսըզլար 1870 Թարիխի
զիյանլարընըն Էէրինի տօլտուրուր տօլ-
տուրմագ, զայպ էթմիչ օլտըգլարը էյալէթ-
լէրի միւնասիպ վագթ կէչտիյինատ սիլահ
գուվվէթիյլէ կէրի ալմագա գաթ՛իյէն գա-
բար վէրմիչ օլտըգլարընը պէյանա չիմագ
էյլէմիշլէր տիր։ Ալմանիանըն իչպու մէթա-
լիսէ սիւքիւնէթլէ րու ի րիզա կէօսթէր-
մէյէճէյի Թահլի՛ի իտի։ Ալմանիա տէվլէթի
Ֆրանսանըն մէթալիպինէ մուվաֆագաթ էթ-
մէմէյէ գարար վէրմիչ օլարագ վաթանընըն հա-
միսի հալինատ Թուհթաճագ իլգի մէսլէքի վար
իտի։ Եա՛նի, էվվէլա, Ֆրանսա գըըընընը
գընընտան չըգարմագատան էվվէլ էլինատէն ա-
լարագ անը Թագաթատան սիւչիւրմէք վէ
մագսէտինատէն վազ կէչիրմէք։ Հալսօա,
անլիյէն, պիր սիյասէթ ի տուրքինտիչանէ իլէ
Ալմանիայա գուվվէթլու տօսթ վէ միւթ-
Թէֆիգլէր պուլմագ, քի անլէրէլ պիլ իթ-
թիֆագ իչլէյէրէք սիւչմէնլէրին խասսմա-
նէ մագսէտլէրինի վէ Թէհատաթ ը 'ասքէ-
րիյէլէրինի հիչ եէրինէ գօմագա մուպէթ-
տիր օլա։ Ֆագաթ էկէր սուլհ ու ասայիչէ
արզուքէչ վէ 'այնի վէճհյէ գօնչուլարընըն
հիւճումընա հէտէֆ սա՛իր տեվլէթլէր տաիսի
օլմասա իտի, Ալմանիա պու կիպի միւթ-
Թէֆիգլէրէ մալիք օլամագ իտի։»

Սընէոպօ Իթթիֆագ ը Միւսէլլէսին սուլհ
ու ասայիչին մուհաֆազասը պապընտա օ-
լան էհէմմիյէթինատէն պահս էթիյի սըրաա-
տա չէօյլէ տէյօր. «Իթալիա Ֆրանսա իլէ
միւնասէպաթ ը տօսթանէտէ պուլունմագ
իսդյոգ, վէ Ալմանիա Փրէնս Պիսմարը-
զըն ղէտման ը իդթիսաբընտա օլտըգը գա-
տար չիմալ տաիսի Րուսիա իլէ մուհարէ-
պէյէ Թուհթուչմագ իսդյոգ, վէ քէ-
ղալիք Ալսթրիա սուրէթ ի գա՛իմ վէ տա-
՛իմէտէ սուլհ ու ասայիչ մէսլէքինատէն այ-
րըլմամագտա իքէն, իւշ տեվլէթլէրին ճի-
հէթ ի սիյասիյէ վէ 'ասքէրիյէտէն հէքտի-
կէրէկիյէ Իթթիֆագ էթմէյէրինատէն գօրգ-
մագա ատպէպ եօգ տըր։ Իչպու հալին էսէ-
ֆէ չայան պիր ճիհէթի վար իսէ, օ տա
Իթթիֆագ ը մէզքիւրըն Թէճամիա էտիյմէ-
սիյէ մէսաբիհ ի նագտիյէ վէ իսթամէթ ի
'ասքէրիյէ հիւքէրինին պիր զէման տաճա
միլլէթլէր իւզէրինէ աղըր պատաճաղընտան
'ինպարէթ տիր։»

Ալսթրիա վէ Ալմանիա զաղէթալարը տա-
խի 'այնի մէ՞ալտա իտտարէ ի լիսան էթմէք-
տէ տիրլէր։ Նայէ Ֆրայէ Փրէնէ պու պագատ
չէօյլէ տէյօր. «Իթթիֆագ ը Միւսէլլէս՝ ա-
նը Թէչքիլ էտէն տեվլէթլէրին տա՛ատէթ ի
հալ վէ մէնֆա՛աթընը վէ անը եըզմագ զայ-
րէթինատէ պուլունմընը օլանլարընն էսէֆինի
մուճիպ օլմագ իւզրէ մէվճուտ օլմուշ վէ
օլաճագ տըր։» Վիէնէ Ջայրուռնէ չէօյլէ տէ-
յօր. «Սուլհ ու ասայիչէ սուրէթ ի խալի-
սանէտէ արզու էտէն հէր մէմլէքէթ Իթ-
թիֆագ ը Միւսէլլէսին Թէճէտտիւտինատէն
նաչի մէսրուր օլաճագ, վէ ախղ ու ի՛թա-
նէրն պիր միւտաէթ տուրղունլըղընտան սօն-
րա իչպու Իթթիֆագըն իհճարէթին աչըլ-
մասընը մուճիպ օլաճաղընա իհտիա էտէ-
ճէք տիր։»

Ֆրանսըզ վէ Րուսիա զաղէթալարընըն
Իթթիֆագ ը Միւսէլլէսին Թէճամիա օլունմ-
մասընատան խօչհանմայաճաղլարը Թապի՛ի
տիր։ Նէճընի վէ սա՛իր Րուսիա զաղէթա-
լարը՝ Ալմանիա, Ավսթրիա վէ Իթալիա
տեվլէթլէրի Ֆրանսա իլէ Րուսիանըն նի-
յէթ ի սուլհփէրվէրանլէրինէ մուզայիր օ-
լարագ Իթթիֆագ ը Միւսէլլէսի Թէճամիա
էթմէյի մուպէթաղի 'ատտ էթմիլէր իսէ, պու
մու՛ամէլէլէրի նիյէթ ի հարագաճայանէէ պու-
լունտըղլարընա պիր իսպաթ տըր, տէյօր-
լար։ Էկէր իչպու իւշ տեվլէթլէր Ինկիլթէր-
րա իլէ պիր ի՞թիլաֆ էթմիշլէր իսէ, մու-
հարէպէյէ տաճա գիյատէ մէյյալ օլարագ ի՛-
լան ը հարպ էտէճէքլէրինի՝ իչպու զաղէ-
թալար 'իլավէթէն պէյան էթմէքտէ իսէլէր
տէ, հիչ պիր քիմսէնին պու կիպի պիր ի-
ֆագաէյէ լիհանաճագ գատար սաատէիլ օլ-
մասըդը ի՛թիֆագընտա իլգ։ Էկէր Ֆրանսա
զայպ էթմիչ օլտըը էյալէթլէրի էլէ կէչէր-
մէք պագընտա օլան նիյէթինատէն քիւլիւ-
յէն վազ կէչմիյինէ տա՛իր Թ՞ա՛մինաթ ը տա-
պիթէ վէրիր, վէ էկէր Րուսիա քէնտինէ
համլ էտիլէն նիյէթ ի ճէնքճուլանէյի Թէրք
էթմիյինէ էվրօփայը Թէ՞մին էտէր իսէ,
էվրօփատա մուհարէպէ Թէհլիքէսի գալ-
մայաճագ վէ Իթթիֆագ ը Միւսէլլէս պիր
տաճա Թէճամիա օլունմայաճագ տըր։

Րիվայէթէ նազարէն, Իթթիֆագ ը Միւ-
սէլլէսին Թէճամիա օլունմասընատա սէպգաթ
էտէն խրատմաթ ը ճէմիլէսինատէն տօլայը
Ալմանիա Իմփէրաթօրը Թարաֆընտան Րու-
տինի Մարքիզինէ պիր դըթ՛ա Գաբա Գաբրիել
նիչանը ի՛թա օլունճագ, վէ Զար հազ-
րէթլէրի Իթթիֆագ ը մէզքիւրըն էէնիյէն-
մէսինատէն տօլայը հիսս էթմիյի խօչնուտա-
սըզըգտան նաչի Տանիմարգա իլէ Ալմա-
նիայա վուգուս՛ը մուսամմիմ օլան սէյյահա-
Թընատան վազ կէչէճէք տիր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ալմանիա Իմփէրաթօրը վէ Իմփէրաթօրի-
չասը հազրէթլէրի կէչէն հաֆթա Զարչէն-
պիհ կիւնիւ սապահընըս Ֆիլհմէնք սէվահի-
լինէ հագլաչըգը էսնատէ տօգուգ Ֆիլհ-
մէնք հարպ սէֆինէլէրինատէն միւրէքքէպ
պիր ֆիլօ Թարաֆընտան իսթիգպալ օլուս-
նուշ, 100 փարչ Թօփ աթըլմասըյլէ սէ-
լամլանմընը վէ Ալման նագմէ ի միլլիյէսինին
Թէրէննիւմիյլէ Թէքբիր գըըընմընըար տըր։
Իմփէրաթօր վէ Իմփէրաթօրիչա հազրէթ-
լէրի իչպու ֆիլօ էրֆագաթլարընտա օլտը-
գը հալատ Ալմաթէրտամ գոնսալընըն ուճունա-
տա վագը՛ եէմիուտէն լիմանընտա կիւրմիչլէր-
տիր։ Պա՛տէհու միւշարիւէյհիւմա հազրէթլէ-
րի Հօհէնցօլէրն նամ գըըրլըտան տաճա ուֆագ
պիր սէֆինէյէ կէչէրէք վէ էրֆագաթլարընը-
տա պիր տիկէր ֆիլօ օլտըգը հալատ գոնագ
պօյունտա Ալմաթէրտամա 'ավիմէթ էյլէմիշ-
լէր տիր։ Իմփէրաթօր վէ Իմփէրաթօրիչա
հազրէթլէրի տէրուն ի սէֆինէտէ պէլէճիյէ
բ՞էճի վէ պէլէճիյէ մէճլիսի ա՛զալարը, վէ
բըլսթըմտա Նա՞իլէ ի հիւքիւմէթ վէ քէ-
բիմէի Դրալիչա Վիլհէլմինա Թարաֆընտան
խոթիգպալ օլունմըշլար տըր։ Լիմանտա
եաճան հէքի կէմիլէր վէ չէհրին եվլէրի
սուրէթ ի միւքէմմէլէտատ Թէզլէնն էտիլմիչ
օլուշ, հէր քէօփրիւ, տամ վէ կէմիտէ
պուլունան 200,000 քիչիտէն միւրէքքէպ
'ազիմ գալապալըգ միւշարիւէյհիւմա հազ-
րէթլէրինի քէմալ ը չէվգէ սէյր էթմէքտատ

վէ ալդըչամադտա իտիլէր։ Օլ կէտէ քէչիտէ օլուհնան պիր միւքէմմէլ ղկյաֆէթտէն ասնրա գանտիլէրլէ թէհլիր էտիմիչ չատըրվանլարը սէյր, վէ 1,000 հէֆթեր մուսիտարտան միւրէքքէպ պիր պանտա թարաֆընտան թէրէհհիւմ օլուհնան նազմէլէրի իսթիմա՝ էթմէյէ կիթմիչլէր տիր։ Էրթէսի կէտէ քէնտիլէրէ իքրամէն կէօնակէօն ֆիչէնքլէր աթըլարագ չէհրի այնն իթրա օլուհնմըշ տըր։ Փէհչէհնպահ կիւնիւ միւչարիլէյհիւմա հազարաթը գանալ պօյունճա գատըզլա կէղինիպ, թագլատէն 'իպարէթ օլան պիր մուհարէպէ ի պահրկյէտէ հազրը պուլուհնմըշլար տըր։ Ճուա՛ կիւնիւ միւչարիլէյհիւմա հազրէթլէրի րէֆագաթլարընտա Նա՞իպէ ի հիւքիւմէթ վէ քէրիմէսի Գրալիչա օլտըղլարը հալտէ Հաակ չէհրինէ 'ազիմէթլէ օգատա պիր գաչ սա՛աթ գալտըգտան սօնրա Ըօթէրտամա կիթմիչլէր տիր։ Շէհր ի մէղքիւրտէ բասիմէ ի վէտա՛ իճրա օլունօրդտան սօնրա Գրալիչլար՝ իմփէրաթօր իլէ Իմփէրաթօրիչա Հոհենցօլլէրն ղըրհլըսընա կէթիչինճէյէ տէյին ըրսթըմտա պէքլէմէքտէ պուլուհնմըշլար տըր։ Պա՛տէհու ղըրհլը Պահր ը չիմալիյէ միւթէվէճճիհէն լիմանտան հարէքէթ էյլէմիչ տիր։ Իմփէրաթօր վէ Իմփէրաթօրիչա հազրէթլէրինն Ինկիլթէրրայա վուգու՝ պուլան սէյյահաթը հադղընտա թէլէղրաֆլարտա պա՛ղը մա՛լիմաթ վէրիլմիչ իսէ տէ, պիղ կէլճէհք հաֆթայա զատար պէքլէյէրէք Ինկլիզ ղաղէթալարընտան նագլէն պուլ պապտէ օգուհյանլարըմզդա տահա մուֆասսալ մա՛լիմաթ վէրմէք լսթէրիզ։

—Միւթթէհիտ ի Ամէրիգանըն Օհայօ էյալէթի տահսիլնտէ վաղը՝ Բավէննա չէհրինտէ թա՛միր իչիւն մէկնիֆտէ տուբտուրըլմըշ օլան պիր հօլճուչ գաթարը իւղէրինէ նիչան վէրիլմէմիչ օլաբղընտան, պիր տիկէր գաթար եիւբիւյէրէք, հօլճուլարտան 20 քիչի թէլէֆ վէ 30տան գիյատէսի ազըրճա ճէրիհէտար օլմուչ տըր։ Քէզալիք զարպի վիրճինիա էյալէթինտէ Զարլսթընն չէհրի ճիվարընտա պիր գաթար 30 այադ եիւքսէք քէօփրիւտէն տիւչմիւչ օլարագ 13 քիչի էօլմիւչ, վէ 58 քիչի եարալանմըշ տըր։

—Գալիֆօրնիանըն ճէնուպի գրամընտա անսըզըն պիր կէօղ թէչէքքիւլ էթմէսիյէ 'իլմ իւլ արզա 'ա՞իա հայրէթէնկիզ պիր վաղը՛ա վուգու՝ պուլմուչ տըր։ Վաղը՛անըն վուգու՝ընտան իբի հաֆթա եվվէլ պիր սու տամլայընը կէօրիւլիպ, պիր գաչ կիւն սօնրա պիրի 10 վէ տիկէրի 40 միւքէպպա՛ մի մէսահէսի օլան իբի կէօղ թէչէքքիւլ էյլէմիչ տիր։ Իչպու կէօղլեր պա՛տէհու եաչըլարագ 50 մի պօյունտա վէ 400 այադ տէրինլիյինտէ պիր կէօղ թէչքիւ էյլէմիչլէր տիր։ Անսըզըն պու կիպի պիր կէօղիւն նէ սէպէպտէն թէչէքքիւլ էթտիյի անլաչըլամամըշ իսէ տէ, չօղարըն զաննընճա, պիր գաչ կիւն ադտէմ վուգու՝ պուլան զէլզելէլէրտէն նէչ՞էթ էյլէմիչ տիր։ Սու օգիանօստան եախօտ Գալիֆօրնիա քէօրֆէզինէտէն ադմըշ, վէ եախօտ Գօլէրատօ ըրմադը եէնի պիր գանալ պուլարագ իչպու կէօղիւ թէչքիւ էյլէմիչ օլա պիլիր։

—Կէչէն հաֆթա Տր. Ժարտէն նամ պիր Պրազիլիալը կէնճ տա՛վա վէքիլի պիր տօսթը իւէ պէրապէր Վէսուվ եանար տաղընը զիյարէթ էթմիչ օլուպ, միւմանիլէյհ եանար տաղընտա պէք եազըն կիտէրէք տիւմանատա պօղուլմըշ վէ 170 այադ տէրին օլան լավա իչինէ տիւչմիւչ տիր։ Միւթէվէֆֆանըն տօսթը հէման տիւչմէք իւղրէ իքէն գլաղուզ թարաֆընտան դուրթարըլմըշ տըր։

—Էսիր ախզ ու ի՛թասընըն մէն՛ի իչիւն Թանզիմ ղըլընան մուգավէլէյէ վաղ՛ը իմզա էտէն տէվլէթլէրին մուրախախատըրը Յուլիս Չնճի կիւնիւ Պրիւքսէլտէ իճթիմա՛ էտէրէք, Ֆրանսանընն մուվաֆագաթընը խաթիհսալ էթմէք իւզրէ վաղ՛ը իմզա մատտէսինի պիր միւտտէթ թէ՛խիր էթմէք խաթէմիչլէր տիր։

—Սընէ֊ոբօրն Պանդօգտան ալտըղը մա՛լիւմաթա նազարէն, Սիամ Գրալընըն հիմայէսի Թահրընտա պուլունան վէ Սիամընն չիմալ ի չարգ հուտուտընա տիւչէն Լուանկ Փրապանկ էյալէթի Ֆրանսըզ 'ասաքիրի Թարաֆընտան իչղալ օլունմըշ տըր։ Ֆրանսըզ դաղէթալարը խասլէր ի մէղքիւրը թէքզիպ, վէ քիւչիյէն պի ասլ ու էսաս օլտըղընը պէյան էթմէքտէ տիրլէր։ Էկէր Սընէ֊ոբօրն ալտըղը մա՛լիւմաթ տօղրու իսէ, Ֆրանսանընն պու մու՛ամէլէսի Սիամը իչղալ էթմէք իչիւն ալընան իւք աասրմ օլաճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Լէվնի Հէբօլտտա կէօրիւլմիչ տիր. Փարիստէն պիղէ վարիտ օլան խապէրլէրէ նազարէն, Սամսօն–Սիվաս–Դայսէրիյէ տէմիր եօղու խաթթընընն ինչասը վէ իչլէսիլմէսի իմթիյազընը ճանիպ ի հիւքիւմէթ ի Սէնիյէտէն իսթիհսալ էթմիչ օլան Պարօն Մադարըն թէչքիլ էյլէմիչ օլտըղը հէյ՛էթ չիրքէթ թէչքիլի խուսուսընտա միւչքիլաթա օղրամըշ տըր։ Հէյ՛էթ ի մէղքիւրէ ա՛զասը խաթթ ը մէղքիւրընն ղըամլարա պէօղիւնմէսինէ, վէ Սիվաստան էօթէյէ տիւչէն գրամ ինչասընըն իսթիյարի օլմասընա հիւքիւմէթ ի Սէնիյէ թարաֆընտան միւսա՛ատէ օլունմասընը խաթիա՛ էթմէքտէ օլուպ, էկէր պու խուսուսա միւսա՛ատէ օլունմազ իսէ, իմթիյազտան վաղ կէչէճէքլէր տիր։ Իչպու խապէր չայան ը ի՛թիմաա պիր մէնպա՛տան ալընմըշ իսէ տէ, անը դուչաւա ը իսթիրազիյէ իլէ նէչր էտէրիզ։

—Մայիս այը զարֆընտա Ամէսավէնտիկևար վիլայէթինտէ 813 հէֆթէր մուհաճիրուն իսքեան էտիլմիչ տիր։

—Թիւրք զաղէթալարընըն մա՛լիւմաթընա նազարէն, ոու չիրքէթի ազ վազթտան իսթանպօլըն կէօնակէօն ճիհէթլէրինտէ 21 մուալըզ աչաճագ տըր։

—Իսթանպօլտա վաղը՝ պէօյիւք կէօմրիւճիւն իթթիհատինտէ անթրըփօ օլմագ իւզրէ ճէսիմ պիր եէնի պինա ինչա էտիլմէքտէ օլուպ, Օգուստ. այրընըն սօնունա տօղրու իքմալ էտիլէճէյի մէ՛մուլ տըր։ Պինա ի մէղքիւրըն էօնիւնտէ կէնիչ պիր ըրսթըմ եափըլաճագ տըր։ Իլմիրտէ պէօյիւք պիր պինա սաթուն ալընարագ անթրըփօ օլմագ իւզրէ թէվհի՛ էտիլէճէք վէ Պէյրութ, Թրապիզօն, Սէլանիք, Ղարպ Թարաղլուսը վէ սա՛իր տէօրթ իսքէլէլէրտէ պալատ մէղքիւր օլանլարա միւմասիլ պինալար ինչա եափօտ իչթիրա օլունաճագ տըր։ Տիւվէլ ի սա՛իրէ իլէ 'ադտ էտիլէճէք թիճարէթի 'ահտանամէլէրի մուխապէրաթընըն պարիսլէն հիւան ի խթամ պուլաճաղընտան նաչի, հիւքիւմէթ ի Սէնիյէ իչպու պինալարը ինչա էթտիրմէքտէ տիր։

—Տէր ի Սա՛ատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ռուիւամ Հուտչթ ճէնապլէրի կէչէն հաֆթա Ինկիլթէրրայա վուգու՝ պուլան սէյյահաթը էանասընտա Պուլղարիսթանտան կէչմիչ օլարագ, բէճալարը իւղէրինէ հէյ՛էթ ի միւտիրան ա՛զասընտան Մ. Կրէգօֆ վէ Մ. Նաչէվիչ Իճթիմանտա միւչարիլէյհի խաթիպալ, վէ պիրլիքտէ Սօֆիայա 'ազիմէթ էթմիչլէր տիր։ Սօֆիայա միւվասէլէթինտէ սէֆիր ճէնապլէրի մէվզիֆտէ Մ. Սթանպուլօֆ իլէ զէվճէսի թարաֆընտան խաթիպալ օլունմըշ տըր։ Միւչարիլէյհիւմ հազրէթլէրի օրատա պիր չէրճէք կէօրիւչմիւչլէր օլուպ, Սըր Ուիլհամ Հուտչթ միւֆաբրէգաթը էանասընտա Մ. Սթանպուլօֆ իլէ իլք տէֆա՛ա միւլագաթ էթմէսինտէն մահզուզիյէթ հիսս, վէ գարիպէն պէ թէքքար կէօրիւչմէյէ իւմիտ էթտիյինի իֆտատէ էյլէմիչ տիր։

—Կէչէն հաֆթա Զարչէնպահ կիւնիւ իզմիր–Այտընն տէմիր եօղու խաթթընըն 23ինճի սէնէ ի տէվրիյէսի իճրա էտիլմիչ օլուպ, պու միւնասէպէթլէ խաթթ ը մէղքիւրտէ չալըչան մէ՛մուրիյն վէ տա՛վէթլի խայը զէվաթ գաթար իլէ կէչթ ու կիւզար էյլէմիչլէր տիր։ Գաթար սուպահլայընն էրքէն իզմիրտէն միւֆարէգաթլա գահվէ ալթը իչիւն Սօքիատա էյլէնմիչ վէ պա՛տէհու օրատան հարէքէթլէ Այտընա միւվասէլէթ էյլէմիչ տիր։ Մէ՛մուրիյն իլէ մէա՛ուվիյէ Այտընտան եարըմ սա՛աթ էօթէտէ վաղը՝ Պունար վատի ի տիլարասընտա պիր զիյաֆէթ վէրիլմիչ տիր։ Քէզալիք, Իզմիր մէվզիֆինտէ 120 քիչիյէ պիր զիյաֆէթ վէրիլէրէք, մէմալիք ի Շահանէլէրինին մա՛մուրիյէթինէ վէսիլէ օլաճագ տէմիր եօղու ինչաաթընը Թէչվիղէ հիմմէթ պուլյուրան Զաթ ը հազրէթ ի փաուիչահինին պու պապտէ սէպգաթ էտէն իգտատաթ ը ճէլիլէլէրի մէտհ ու սէնա օլունմըշ տըր։

—Յուլիս 8 Թարիխիյէ Սըհհիյէ մէճլիսինտէն Մէմալիք ի 'Օսմանիյէտէ պուլուհնան պիլ ճիւմլէ դարանթինալարա չու կիպի պիր Թէչղրաֆ քէչիտէ օլունմըշ տըր։

Սիվէյհիյէտէն Գարա Թաչ պուրնունա գատար պու իբի մահալ տահսիլ օլտըղը հալտէ, Իսքէնտէրուն քէօրֆէզինտէն կէլէճէքլէրին սէչ կիւն գարանթինա պէքլէմէսի Յունիս 25 Թարիխուս Թահրիրաթ ը 'ուսմանիյէ իլէ Թէպլիղ օլունմըշ իսէ տէ, պու տէֆ'ա մէղքիւր մահալլէրտէն կէլէճէք օլանլարըն Յունիս 26ընտ կիւնիւնտէն ի'Թիպարէն Պէյրութ Թէհաֆուզխանէսինտէ 10 կիւն գարանթինա պէքլէմէյէրինէ մէճլիս ի Սըհհիյէճէ գարար վէրիլմիչ տիր։

Ալընան սօն խապէրլէրէ նազարէն, Փաղար էրթէսի ազչամընտան Սալի ազչամընա տէյին Հալէպտէ գօլէրատան իբի, վէ Հարիսիտէ Փաղար կիւնիւ տէօրթ վէ Փաղար էրթէսի կիւնիւ պէչ քիչի էօլմիւչ տիր։

—Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին Հինտաստան փօսթասընը Սէլանիք Թարիգիյէ կէօնտէրմէյէ գաթ'իյէն գարար վէրա՛յի բիվայէթ օլունմագտա տըր։

—Էսիրնէ վիլայէթի տահսիլնտէ Գուլէլի Պուրկաս իւէ Իզմիտ եօղու իսթթիւնէ տիւչէն Գարթալ քէօյիւնտէ հայվան խասթալըզը զահուր էթմիչ օլմագնն, 'իլլէթ ի մէղքիւրէնէն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն իչպու իբի մահալլէրէ պայթարլար կէօնտէրիլմիչ տիր։ Գօնտա իւէ ճիվարլարընտա 'իլլէթ ի մէղքիւրէ միւնտէֆիի' օլմագ իւզրէ իմիչ։

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Յունիս 29/11, 1891

Էս. ու. [գուփ. քէղղէ]	20 11	Ր. Տ. եօղ սէհմ.	71 25
Թասֆիկէ ի Տիպ. Գայմ.	19 20	Թահվ. Օսմ.	79 10

ԱԳՋԷ ՖԻՅԱԹԸ, լիրա Օսմ. 100 զրչտան

Մէճիտիյէ	107 32	Փօղ	89 10
Մէճիտիյէ	100 30	Նափօլէօն	87
Պէզլիք	103	Գրիմիճ	51 10
Ալթընըզ	103 10	Լիբա Ինկլիզ	109 32

Մահէթ գահվէ 8 33

ԻՄԹԱՆՊՕՂՏՍ.

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՐԸՆՏ. ԹԱՊ՝ ՕՂՈՒՆՄԸՐԸ ՏՂՐ

Ֆիճճանճըյար էօղուղը, Ամերիգաց խաճ